

SANASTO RY, SANASTO RF
Annankatu 29 A, 7. krs
00100 Helsinki
Puh. (09) 5629 3300
info@sanasto.fi

LAUSUNTO

9.5.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi
tuula.maijala@minedu.fi

ASIA: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien televisio-ohjelmien verkkotallennuspalveluita koskevaa sopimuslisenissäännöstä (18/010/2014)

Kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö Sanasto ry (jäljempänä Sanasto) kiittää mahdollisuudesta lausua ministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Sanasto on valtakunnallinen kirjallisuuden alan tekijänoikeusjärjestö, joka valvoo kirjallisuuden tekijöiden oikeuksia ja etuja. Sanaston jäsenjärjestöjä ovat Finlands svenska författareförening rf, Suomen Kirjailijaliitto ry, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry ja Suomen tietokirjailijat ry.

Sanasto pitää erittäin hyvänä, että hallituksen esitysluonnoksessa ratkaisuksi televisiokanavien verkkotallennuspalveluiden tekijänoikeuskysymyksiin ehdotetaan sopimiseen perustuvaa mallia ja lähtökohtaisesti kannattaa esitystä. Sopimuslisenssi tarjoaa sopimustoimintaa tukevana järjestelmänä erinomaisen vaihtoehdon verkkotallennuspalveluita tarjoavien yritysten toiminnan perustana olevan luovan sisällön lisensoimiseksi. Mallin kannalla oli myös tekijänoikeustoimikunta (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:2).

Sovellettaessa uutta sopimuslisenissäännöstä käytäntöön on tärkeää huomioida, että aluetta hallinnoiva järjestö tai järjestöt edustavat oikeudenhaltijaryhmiä mahdollisimman kattavasti. Lisäksi erityistä huomiota tulee kiinnittää sopimuslisensoinnin perusteella suoritettavien korvausten jakautumiseen eri oikeudenhaltijaryhmille. Individuaalinen jakomalli on kannatettava aina silloin kun se on käytännössä mahdollista toteuttaa, eli käytettyjen teosten oikeudenhaltijat ovat kustannustehokkaasti selvitettävissä.

Sopimuslissensijärjestelmän legitimaation kannalta on tärkeää, että järjestöjen ulkopuolisten tekijöiden ja muiden oikeudenhaltijoiden oikeudet turvataan riittäväällä tavalla. Tavallisesti tämä on tehty antamalla heille ns. kiello-oikeus. Verkkotallennuspalveluita koskevan hallituksen esityksen yhteydessä on syytä kiinnittää tarkasti huomiota ulkopuolisen oikeudenhaltijan kiello-oikeuden puuttumisen perusteluihin. Tulee pohtia, onko kiello-oikeuden aiheuttama uhka alueen toimivuudelle riittävä syy sen puuttumiselle televisio-ohjelmien verkkotallennuspalveluita koskevasta sääntelystä.

Helsingissä 9. päivänä toukokuuta 2014

SANASTORY

Virpi Hämeen-Anttila
Puheenjohtaja

Anne Salomaa
Toiminnanjohtaja